

De bornholmske helleristninger – og hvor de er

Vi har mange spændende helleristninger på Bornholm – det sted i Danmark, hvor man finder flest – og naturligvis er vores gode granitklipper den vigtigste grund hertil. Her er de indhuggede billeder bevaret fra bronzealderen, desværre i nogle tilfælde på sten, der er meget forvitrede. Man kan gå ind på Bornholms Museums hjemmeside om helleristninger og se et fremragende billedgalleri og læse mangt og meget, hvis man ønsker mere information: <http://www.bornholmsmuseer.dk/helleristninger>

Men nu er vi jo mange glade amatørarkæologer, og mange af os går tur med detektoren og finder en masse interessante genstande. Jeg vil gerne slå til lyd for, at man også holder øje med de sten og klipper, der stikker op af jorden og dem, der ligger i kanten af markerne. Måske er der også held med at finde en skålgrube eller endda flere – eller hvad med skibe, hjulkors, fodtegn og meget andet...

Helleristninger er også en slags skatte – godt nok udløser de ikke danefæpræmie, og man kan ikke tage dem med sig, men jeg er selv meget fascineret af vores forfædres måde at udtrykke sig på.

Helleristningerne kan sikkert tolkes på mange måder: De er udtryk for samhørighed med datidens gudeverden, som især drejede sig om solens gang over himlen og årets gang på jorden med såtid, høst og vinter.

De hjulkors, man finder mange steder – og her kan man se et billede fra Lille Strandbygård ved Arnager, som nok har nogle af de flotteste, kan netop ses som årets gang i fire årstider, de fire kompasretninger, måske også de fire elementer – og måske er der faktisk en slags solvogn på de ristninger, der findes i billedets højre side (øst).

spillede en stor rolle.

De fleste af hjulkorsene er orienteret nord-syd, men også solopgang ved midsommer spiller en stor rolle – da er man midt på sommeren og ved, at nu bliver dagene kortere.

Prøv at gå ud til de allerede kendte helleristningsfelter og medbring kompas – så kan I se, at i mange tilfælde er billederne særdeles nøjagtigt afsatte efter disse retninger – men også flere andre helligdage på året

Tiden var sikkert det store mysterium, som man prøvede at fatte ved at måle sig frem – gudernes veje var på himlen, bare tænk på planeterne, der netop bærer de klassiske gudenavne (hvad planeterne blev kaldt i nord, aner jeg ikke).

Jeg er ude flere gange om året og gør selv et forsøg på at finde nye helleristninger, og mange gange finder jeg også lidt skålgruber på klipper rundt omkring. Jeg ved dog ikke, om jeg så har fundet nye helleristninger eller nogen, der allerede er kendt og registreret. Jeg har fuld forståelse for, at den samlede fortegnelse over de bornholmske helleristninger ikke kan ligge offentligt tilgængelig, da mange felter ligger på privat grund – men mon det ville være muligt at kunne søge på en database som medlem af foreningen? Man kunne eventuelt få udleveret et password og så logge sig ind, det kunne måske blive til et frugtbart samarbejde?

Med håbet om, at fremtiden vil bringe endnu flere spændende helleristningsfelter for dagen herovre.

Jeanne Cordua